STADSGEWEST 'S HERTOGENBOSCH

Aan de deelnemende gemeenten Stadsgewest 's Hertogenbosch

Datum : 26 november 2024
Onderwerp : AB-vergadering Stadsgewest

Ref. : [redacted]
Tel. : [redacted]
E-mail : stadsgewest@meierijstad.nl

Geacht college van B&W en gemeenteraad,

Zoals afgesproken informeren wij u periodiek over de voortgang bij het Stadsgewest 's-Hertogenbosch daar waar noodzakelijk. Tevens heeft het Algemeen Bestuur op 30 oktober vergaderd en willen wij u hierover nader informeren. Een (concept)verslag van de vergadering is bij deze brief gevoegd.

Begroting 2025
Het bestuur heeft op 30 oktober 2024 de (meerjaren)begroting 2025 vastgesteld. De begroting is in april aan de raden van de deelnemende gemeenten en contractgemeente gestuurd teneinde hen in de gelegenheid te stellen om een zienswijze in te dienen. De reactie op de ingediende zienswijzen is verwerkt in een nota van zienswijze. De vastgestelde begroting inclusief de reactie op de zienswijzen treft als bijlage bij deze brief aan.

Jaarrekening 2023
Bij de in april jl. aan de raden en colleges gezonden begroting 2025 waren eveneens de jaarcijfers van 2023 gevoegd. Het bestuur heeft 30 oktober 2024 onder voorbehoud (van goedkeuring van de accountant) deze jaarrekening vastgesteld. De financieel consulent is nog in nader overleg met de accountant aangaande de goedkeurende verklaring. Ook de stand van zaken rondom de verklaringen van de accountant welke nog ontvangen moeten worden op de jaarrekeningen van '21, '22 en '23, is in het verslag van de vergadering terug te lezen.

Wij zullen er ambtelijk alles aan doen om dit jaar hier nog duidelijkheid over te hebben.

Voor de overige informatie verwijzen wij u naar het verslag van de AB-vergadering.

Tot slot
Heeft u vragen over deze brief? Stel ze gerust aan [redacted] op telefoonnummer +31 (413) 381 651 of via stadsgewest@meierijstad.nl.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van het Stadsgewest
De ambtelijk secretaris,

[redacted]

STADSGEWEST 'S-HERTOGENBOSCH

Gemeenschappelijke Regeling Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Programmabegroting 2025

Meerjarenraming 2025-2028

20-03-2024

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 30 oktober 2024

De voorzitter,

R.J. van de Mortel

De secretaris,

W. van Hees

INHOUDSOPGAVE 2

1. BEGROTING 3

2. TOELICHTING BEGROTING 4

2.1 ALGEMEEN 4

2.2 ACTUALITEIT 4

2.3 GEMEENTELIJKE BIJDRAGE 5

2.4 BESTUUR 6

3. BATEN 7

4. LASTEN 8

4.1 ONDERHOUDSKOSTEN 8

4.2 PERSONEELSKOSTEN 8

4.3 TECHNISCHE KOSTEN 8

4.4 HEFFINGEN EN BELASTINGEN 9

4.5 OVERIGE (KANTOOR)KOSTEN 9

5. PARAGRAFEN 10

5.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 10

5.2 BEDRIJFSVOERING 12

5.3 FINANCIERING 13

1. Begroting

	Begroting 2025	Begroting 2024	Resultaat 2023
Baten			
Opbrengsten Nazorgheffing	343.000	374.000	350.000
Overige baten			17.663
Totale baten	**343.000**	**374.000**	**367.663**
Lasten			
Onderhoudskosten	181.000	181.000	168.909
Personeelslasten	25.000	15.000	42.010
Technische kosten	59.000	71.000	18.003
Heffingen en belastingen	50.000	60.000	45.967
Overige (kantoor)kosten	20.000	40.000	13.302
Elektra	8.000	7.000	6.709
Totale lasten	**343.000**	**374.000**	**294.900**
Exploitatieresultaat	**0**	**0**	**72.763**

2. Toelichting begroting

2.1 Algemeen

Voor u ligt de programmabegroting 2025 van de GR Stadsgewest 's-Hertogenbosch.
De begroting kent slechts één programma: "Afbouw Stadsgewest 's-Hertogenbosch".
Dit programma bevat de resterende taken en verplichtingen van het beheer van de gesloten stortplaats Vlagheide te Schijndel.

Bij de vaststelling van de begroting 2020 is besloten om per ultimo 2020 een substantieel deel van het opgebouwde negatieve vermogen aan te vullen.
De gemeenten hebben hiertoe een eenmalige storting in de GR gedaan. Door de gemeente 's-Hertogenbosch is een lening verstrekt voor het resterende negatieve saldo. Uiteindelijk verwacht het bestuur het restant van de lening uit een restitutie van teveel opgebouwd doelvermogen in het Nazorgfonds te kunnen aflossen.

Bij het aangaan van deze lening ging het Stadsgewest er vanuit dat de nazorg werd overgedragen vanaf 2025. Gezien de huidige ontwikkelingen is deze verwachting bijgesteld. De lening die afgesloten is bij de gemeente 's-Hertogenbosch loopt ten einde in 2025. Verlenging hiervan zal besproken moeten worden met hieruit mogelijk voortkomende consequenties voor de hoogte van de rente en dientengevolge kosten ten laste van de exploitatie.

Vanaf 2021 is sprake van een dekking van de lasten van de exploitatie uit een bedrag per inwoner. Dat betekent dat het resterende negatieve saldo niet meer groeit.

De rechterkolom in de begrotingstabel is afgeleid van het concept van de resultatenrekening 2023. De accountantscontrole heeft nog niet plaatsgevonden zodat er nog wijzigingen plaats kunnen vinden ten opzichte van de voorlopige cijfers zoals hiervoor in de begroting (kolom resultaat 2023) vermeldt.

2.2 Actualiteit

2.2.1 Rekenrente

Provincie en exploitanten hebben een overeenkomst afgesloten die inhoudt dat de rekenrente niet wordt verlaagd en dat de exploitanten voorlopig geen stortplaatsen voor eeuwigdurende nazorg aan de provincie overdragen. Deze afspraak geldt voor de periode tot de komende ALM-studie, dus tenminste 3 jaar. Dan wordt opnieuw naar de rekenrente gekeken.

Dit uitstel geeft exploitanten de tijd om samen met de provincie mogelijkheden te onderzoeken of op de onderscheiden stortplaatsen nieuwe inkomsten te genereren zijn. Ook wordt door de gezamenlijke exploitanten gekeken naar ontwikkelingen die bijdragen aan verlaging van het benodigde doelvermogen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan verlenging van de levensduur van de afdichting naar 100 jaar. Ook is er meer tijd om via de belegging van het doelvermogen in het Nazorgfonds een hoger spaartegoed te realiseren.

Eind 2023 bedraagt het door het Stadsgewest opgebouwde vermogen in het Nazorgfonds ongeveer € 16,1 mln. Dit bedrag is in het Nazorgfonds weer belegd tegen het standaard beleggingsprofiel. In de begroting van het Nazorgfonds wordt ten aanzien van het standaard beleggingsprofiel rekening gehouden met een rendement van 4% per jaar.

2.2.2 Overdracht

In verband met het hiervoor beschreven proces rondom de rekenrente en doelvermogen, is het overleg met de provincie over de sluitingsverklaring tijdelijk opgeschort. Met de sluitingsverklaring gaat de verantwoordelijkheid voor de nazorg over van exploitante over naar provincie. Met de provincie zijn er op dit moment nog geen harde afspraken over het moment waarop de overdracht zal plaatsvinden.
Dit houdt in dat de exploitant gedurende de aankomende jaren nog verantwoordelijk blijft voor de gesloten stortlocatie. Kosten van beheer, monitoring en mogelijk stabilisatie-maatregelen vallen dan onder de exploitatiekosten.

Zodra de overdracht plaatsvindt is de Provincie verantwoordelijk voor de stortplaats, maar hierbij moet er wel door het Stadsgewest een bruidsschat meegegeven worden.

2.3 Gemeentelijke bijdrage

Zoals aangegeven blijft het Stadsgewest nog een aantal jaren verantwoordelijk voor het beheer van de stortplaats. Dit betekent dat er kosten worden gemaakt voor de nazorg. Deze kosten zijn gebaseerd op de huidige inzichten die zich vertalen in onderstaande bedragen per inwoner.

Jaar	Begroting	
	2025	2024
2023		1,11
2024	1,11	1,11
2025	1,02	1,11
2026	1,02	1,08
2027	1,04	1,08
2028	1,06	

De volgende gemeenten die deel uitmaken van de gemeenschappelijke regeling alsmede de bijdrage per gemeente voor 2025 zijn hierna vermeld:

gemeente	inwoners	bijdrage	percentage
Bernheze	8.643	8.798	2,6%
Boxtel	31.449	32.013	9,3%
Den Bosch	131.990	134.355	39,2%
Heusden	16.515	16.811	4,9%
Maasdriel	9.405	9.573	2,8%
Meierijstad	74.685	76.024	22,2%
Oisterwijk	5.448	5.546	1,6%
St.Michielsgestel	27.387	27.878	8,1%
Tilburg	1.401	1.426	0,4%
Vught	30.038	30.576	8,9%
Totaal	336.961	343.000	100,0%

Het Stadsgewest zet zich in om te komen tot een verdere verlaging van dit bedrag. Wij blijven op zoek naar opbrengsten uit exploitatie van de voormalige stortplaats die een verlagend effect kunnen hebben op het bedrag per inwoner. Dit doen we onder andere in overleg met de gemeente Meierijstad.

Door het opgebouwde doelvermogen ad € 16,1 mln. (stand ultimo 2023) weer te beleggen volgens het standaard beleggingsprofiel in het Nazorgfonds wordt een hoger spaartegoed gerealiseerd.

2.4 Bestuur

De gemeenschappelijke regeling kent een Dagelijks- en een Algemeen Bestuur.

Het Algemeen bestuur bestaat uit de vertegenwoordigers vanuit de colleges (Burgemeester en Wethouders) van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en twee andere medewerkers van de gemeente Meierijstad die ingezet worden om het Stadsgewest te ondersteunen.

3. Baten

Met de Provincie is in 2019 een convenant gesloten waarin is vastgelegd dat er zeker tot 1-1-2025 geen overdracht van de stortplaats zal plaatsvinden. Onlangs is afgesproken het convenant te herzien en onder andere de looptijd te verlengen. Dat moet in de loop van 2024 leiden tot een nieuw convenant.
Tot het moment van overdracht blijft het Stadsgewest verantwoordelijk voor het beheer van de stortplaats (met name de gas- en waterhuishouding, alsmede het terreinonderhoud) conform de wettelijke voorschriften.

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Gemeentelijke bijdragen	343.000	-	343.000	343.750	350.000	356.250
Overige baten	17.663					
Totaal baten	**367.663**	0	**343.000**	**343.750**	**350.000**	**356.250**

Algemeen
Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen vormt tezamen met het gepresenteerde programma het programmaplan. Middels dit overzicht wordt inzicht verschaft in de opbouw en samenstelling van de algemene dekkingsmiddelen. Deze middelen vormen de tegenhanger van het saldo van de programmakosten hetgeen leidt tot een sluitend begrotingssaldo.

Rentelasten
Per 1 februari 2021 is bij de gemeente 's-Hertogenbosch een lening ad € 2,5 mln. afgesloten met een looptijd van 4 jaar en een rentepercentage van 0 %. De lening dient ter financiering van het negatieve Eigen Vermogen. Het bestuur van het Stadsgewest verwacht het restant van de lening uit een restitutie van teveel opgebouwd doelvermogen bij de provincie te kunnen aflossen.
Gezien de verwachting dat de nazorg niet vanaf 2025 overgedragen wordt, bestaat de kans dat de lening verlengd moet worden. Hier zullen in 2024 afspraken voor worden gemaakt. Dit kan eventuele gevolgen hebben voor de rentelast vanaf 2025.

4. Lasten

De beheerkosten over 2025 bestaan uit onderhouds-, personeels-, technische-, overige- en elektrakosten. Daarnaast zijn er ook heffingen en belastingen van toepassing van gemeenten en waterschappen. Hieronder wordt inzicht gegeven in de verwachte beheerskosten van het Stadsgewest.

Omschrijving	Baten	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Onderhoudskosten	-	181.000	184.000	187.000	190.000
Personeelslasten	-	25.000	20.000	20.500	21.000
Technische kosten	-	59.000	60.000	61.000	62.000
Heffingen en belastingen	-	50.000	51.000	52.000	53.000
Overige (kantoor)kosten	-	20.000	20.500	21.000	21.500
Elektra	-	8.000	8.250	8.500	8.750
Totaal lasten	0	**343.000**	**343.750**	**350.000**	**356.250**

4.1 Onderhoudskosten

Het Stadsgewest heeft verschillende contracten lopen met partijen die het onderhoud van de stortplaats verzorgen. O.a. het terreinonderhoud, de drainage en de installaties vallen hieronder. De contracten zijn afgesloten met Bodemzorg, Afvalzorg en Milon. Daarnaast lopen er nog kleinere contracten zoals de schaapskudde die op het terrein graast en het bedrijf dat de persleidingen doorspuit.

4.2 Personeelskosten

Het Stadsgewest wordt ondersteund door 3 medewerkers van de gemeente Meierijstad die de dagelijkse gang van zaken regelen:

- Een secretaris
- Een projectleider die als manager optreedt
- Een financieel adviseur

Aan het einde van het jaar worden de uren die besteed zijn aan deze ondersteuning door de gemeente gefactureerd aan het Stadsgewest.

4.3 Technische kosten

Dit zijn de kosten voor monitoring van de waterkwaliteit en technische installaties. Ook het inschakelen van externe adviseurs voor de technische installaties en de reparaties die buiten het onderhoudscontract vallen horen bij de technische kosten.

4.4 Heffingen en belastingen

Hieronder valt de OZB van de terreinen vanuit de gemeente, de waterschapsbelasting van Waterschap De Dommel en o.a. de contributie van de Vereniging Afvalbedrijven.

4.5 Overige (kantoor)kosten

Dit zijn de kosten die worden gemaakt voor verzekering, beveiligingskosten en de huur van archiefruimte.

4.6 Elektra

Dit betreft de kosten voor elektriciteit op de locatie Vlagheide van netwerkbedrijf Enexis en elektriciteitsleverancier Eneco.

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Om een goede inschatting van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling te kunnen maken is het van belang om naast de cijfers in de begroting ook inzicht te hebben in enerzijds potentiële mee- en tegenvallers die zich kunnen voordoen (risico's) en anderzijds de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het gaat dan om de robuustheid van de begroting, c.q. de budgettaire kwetsbaarheid van de gemeenschappelijke regeling. Een gezond weerstandsvermogen voorkomt dat iedere zich voordoende tegenvaller direct leidt tot een financiële claim bij de deelnemende gemeenten.

Weerstandscapaciteit
De mogelijkheden om tegenvallers op te vangen liggen deels in de sfeer van de exploitatie, c.q. de begroting van lasten en baten en deels in de sfeer van de reserves en voorzieningen.

Exploitatie
In de begroting en meerjarenraming zijn zowel de uitgaven als inkomsten zo reëel mogelijk geraamd.

Reserves en voorzieningen
De vrij besteedbare en niet gebonden reserves zijn beschikbaar voor het opvangen van tegenvallers. In bredere zin echter is de totale stadsgewestelijke reservepositierelevant voor de beoordeling van de stadsgewestelijke weerstandscapaciteit.

De reserves behoren tot het eigen vermogen van het Stadsgewest en worden uitgesplitst naar algemene reserve en bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves zijn middelen die op basis van bestuurlijke besluitvorming zijn afgezonderd voor specifieke doeleinden. De algemene reserve dient als buffer voor de opvang van calamiteiten.

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen van het Stadsgewest, omdat het Stadsgewest over deze middelen niet vrij kan beschikken. Deze voorzieningen zijn gevormd ter dekking van te kwantificeren verplichtingen. Voor het Stadsgewest geldt dat er op dit moment geen sprake is van enige voorzieningen.

Algemene reserve
De algemene reserve vertoont al jaren een negatief saldo. Nu de overdracht van de stortplaats aan de provincie is uitgesteld heeft het bestuur van het Stadsgewest per ultimo 2020 een bedrag van € 4.583.000 aan de destijds deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Het resterende vermogen ad € 1.501.000 zal naar verwachting, na overdracht van de stortplaats en afwikkeling van het Nazorgfonds, uit het overschot uit deze afwikkeling, kunnen worden afgelost.

Bestemmingsreserves
In 2025 zijn er geen bestemmingsreserves aanwezig.

Voorziening nazorg
Op 1 april 1998 is de Leemtewet bodembescherming in werking getreden. Deze wet legt de verantwoordelijkheid voor de eeuwigdurende nazorg van stortplaatsen, waar na 1-9-1996 afvalstoffen zijn of worden gestort, bij de provincie. Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen na sluiting, dat nu en in de toekomst de grootst mogelijke bescherming tegen nadelige milieugevolgen wordt geboden.

Hiervoor hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de "Verordening Nazorgheffing

Stortplaatsen Noord-Brabant" vastgesteld. In deze verordening is voorzien in de vorming van een nazorgfonds. De Provincie heeft op basis van deze verordening een voorlopige aanslag tot het betalen van de heffing van de nazorgkosten voor stortplaats De Vlagheide opgelegd. De voorlopige aanslag is gebaseerd op een doelvermogen dat bij overdracht van destortplaats aan de provincie, beschikbaar moet zijn. Het doelvermogen moet toereikend zijn om daaruit eeuwigdurend de berekende nazorgkosten te kunnen betalen. Op basis van recente afspraken met de provincie zal de nazorgplicht van de provincie niet aanvangen voor 1-1-2025. Het is nog onbekend wanneer de nazorgplicht daadwerkelijk wordt overgedragen aan de provincie.

In juli 2019 is met de provincie afgesproken dat zij de huidige rekenrente "bevriest" op het bestaande niveau en dat de exploitanten de stortplaats nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie. Dat geeft exploitanten samen met de provincie de mogelijkheid om te onderzoeken of op de onderscheiden stortplaatsen nieuwe inkomsten te genereren zijn. Ook wordt door de gezamenlijke exploitanten gekeken naar ontwikkelingen die bijdragen aan verlaging van het benodigde doelvermogen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan verlenging van de levensduur van de afdichting naar 100 jaar. Ook is er meer tijd om via de belegging van het doelvermogen in het Nazorgfonds een hoger spaartegoed te realiseren. In juni 2015 was het beleggingsprofiel van ons doelvermogen omgezet van het standaard naar het defensief beleggingsprofiel, omdat toen op korte termijnoverdracht van de nazorg aan de provincie werd voorzien. In de afgelopen jaren is bij de lage rentestand sprake geweest van een groei van 0%. Sinds 5 november 2019 is het standaard beleggingsprofiel weer van toepassing. Met ingang van 2020 wordt rekening gehouden met een rendement van 4% per jaar.

Risico's

Onder risico's worden hier verstaan onzekere gebeurtenissen met mogelijke financiële consequenties, die niet apart in de ramingen van de begroting zijn ingedekt. Het op één plaats in de begroting schetsen van een overzicht van relevante risico's, in samenhang met de weerstandscapaciteit, levert een bijdrage aan de beoordeling van de financiële positie van het Stadsgewest. Het gaat in dit verband om risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie van het Stadsgewest.

Doelvermogen nazorg

Na definitieve sluiting van de stortplaats, wordt de stortplaats overgedragen aan de Provincie. Deze is dan verantwoordelijk voor de eeuwig durende nazorg.
Bij overdracht moet een vermogen zijn overgedragen waaruit de provincie de kosten van nazorg eeuwigdurend kan bekostigen.

De Provincie heeft in 2008 zelf een berekening gemaakt voor het doelvermogen, die zij verwachten te ontvangen bij overdracht. Op basis van een rekenrente van 5,06%, komt de provincie uit op een bedrag van € 17,6 mln. Medio 2019 heeft de Provincie in het kader van de lopende ALM-studie dit verwachte doelvermogen, op basis van een rekenrente van 5,06% berekend op € 17,536 mln. per 1-1-2021. Een onderbouwing voor deze berekening is niet overlegd. Het bestuur van het Stadsgewest blijft, op basis van eigen berekeningen, alsmede die van de extern adviseur, uitgaan van maximaal € 14,0 mln. Voor het verschil is geen voorziening gevormd.

Bij de opbouw van het doelvermogen vanuit het Stadsgewest wordt rekening gehouden met een inflatie van 2% per jaar en een rendement op het belegd vermogen van 4% per jaar. Deze percentages zijn conform de door de Provincie gehanteerde uitgangspunten in de begroting voor het Nazorgfonds 2023. Met ingang van 5-11-2019 wordt de belegging in het Nazorgfonds weer volgens het standaard beleggingsprofiel belegd. Na indexering met 2% per jaar wordt het doelvermogen per 1-1-2025 berekend op € 16,4 mln.
Na aanpassing van het convenant met de Provincie zullen de berekeningen daarop aangepast worden.

Steunlaag

De omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is van mening dat bij de aanleg van de bovenafdichting meer afval-/bouwstoffen in de steunlaag zijn toegepast dan functioneel

noodzakelijk en daarmee als gestort beschouwd dienen te worden. De OMWB heeft hiervan in mei 2019 melding gemaakt bij de Belastingdienst. Zowel Stadsgewest als de adviseur Afvalzorg zijn het hier pertinent mee oneens. Afvalzorg heeft namens Stadsgewest dan ook bezwaar gemaakt. De Belastingdienst heeft onze adviseur voor de afvalstoffenbelasting aangegeven overleg te willen, maar heeft daartoe verder nog geen initiatief ondernomen. Het bestuur acht een voorziening niet nodig.

Beleid ten aanzien van risico's en weerstandscapaciteit

Risicomanagement

Het is van belang dat het Stadsgewest de op zich afkomende risico's doeltreffend en in een vroeg stadium weet te signaleren. Hiervoor is de inbedding in het stadsgewestelijk bedrijfsproces een relevante invalshoek. Het voeren van een adequaat voorzieningenbeleid (analyse van risico's en financiële afdekking daarvan) is een voorbeeld van het gericht reageren op specifieke ontwikkelingen.

Periodieke actualisering meerjarig budgettair kader

Een belangrijke pijler voor een gezond weerstandsvermogen is de inrichting van het stadsgewestelijk begrotingsproces. Het Stadsgewest werkt nadrukkelijk met een meerjarig budgettair kader (tot ultimo 2028), dat periodiek wordt geactualiseerd.

5.2 Bedrijfsvoering

Met de invoering van de Programmabegroting is een paragraaf bedrijfsvoering voorgeschreven.
Een goede bedrijfsvoering is geen doel op zich, maar draagt er toe bij dat de doelstellingen van de organisatie worden gerealiseerd.

Het Stadsgewest heeft geen eigen personeel meer in dienst. De werkzaamheden worden uitgevoerd/gecoördineerd door 3 medewerkers van de gemeente Meierijstad, waarvan de financieel adviseur op interim-basis wordt ingehuurd door de gemeente.
Ook de taken van de financieel adviseur gaan op termijn over naar een vaste medewerker van de gemeente.

De meeste uitvoerende werkzaamheden zijn opgedragen aan externe bedrijven.
De werkzaamheden voor het dagelijks beheer van de stortplaats zijn, sinds 1-2-2014, opgedragen aan Bodemzorg B.V., een 100% dochteronderneming van N.V. Afvalzorg Holding uit Assendelft.

Bodemzorg voert deze taken uit in nauwe samenwerking met Milon B.V. uit Veghel.
Milon is in het verleden met enige regelmaat betrokken geweest bij verschillende projecten op Vlagheide. De historische kennis wordt als een belangrijkemeerwaarde gezien.

5.3 Financiering

De meerjarige financieringssituatie / treasury

De investerings- en financieringsstaat geeft inzicht in de ontwikkeling van de geïnvesteerde middelen en beschikbare financieringsmiddelen.

Toelichting:

Eigen vermogen en voorzieningen
Bij de jaarrekening 2021 is besloten dat het positieve resultaat ten gunste van het Eigen vermogen werd gedoteerd. Hierbij startte het jaar 2022 met een negatief saldo algemene reserve van € 1.725.000. Het over 2022 gerealiseerde positieve resultaat van € 152.000 Is wederom ten gunste van het Eigen Vermogen gebracht.

Bij de concept jaarrekening 2022 en 2023 is een positief saldo van respectievelijk € 152.000 en € 73.000. Het niet vastgestelde resultaat van 2023 wordt wederom voorgesteld ten gunste van het eigen vermogen te laten vervallen.
Hierdoor komt de algemene reserve voor per 1 januari 2024 uit op een negatief saldo van € 1.501.000.

Voor verdere uiteenzetting van de reserves en voorzieningen wordt er verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Opgenomen langlopende leningen
Per 1 februari 2021 is bij de gemeente 's-Hertogenbosch een lening ad € 2,5 miljoen afgesloten met een looptijd van 4 jaar en een rentepercentage van 0 %. De lening dient ter financiering van het negatief Eigen Vermogen. Het bestuur van het Stadsgewest verwacht het restant van de lening uit een restitutie van teveel opgebouwd doelvermogen t.z.t. af te kunnen lossen.

2.3.3 Financiering

x € 1.000,-

Investering- en financieringsstaat	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1. Geïnvesteerde middelen						
1.1. Materiële vaste activa						
Boekwaarde per 1/1	-	-	-	-	-	-
Vermeerderingen						
Verminderingen						
Afschrijvingen						
Boekwaarde per 31/12	-	-	-	-	-	-
1.2. Financiële vaste activa						
1.2.1. Lening u/g	-	-	-	-	-	-
Uitgeleend per 1/1						
Uitgezette leningen						
Aflossingen						
Uitgeleend per 31/12	-	-	-	-	-	-
1.2.2. Beleggingen						
Beleggingen per 1/1	-	-	-	-	-	-
Aangegane beleggingen						
Aflossingen						
Beleggingen per 31/12	-	-	-	-	-	-
1.2. Boekwaarde financiele vaste activa per 31/12	-	-	-	-	-	-
1. Geïnvesteerde middelen per 31/12	-	-	-	-	-	-
2. Financieringsmiddelen						
2.1. Eigen vermogen						
Saldo per 1/1	-1.573	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Vermeerderingen	73					
Verminderingen						
Saldo per 31/12	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
2.2. Voorzieningen						
Saldo per 1/1						
Rentetoevoegingen						
Vermeerderingen						
Verminderingen						
Saldo 31/12	-	-	-	-	-	-
2.3. Opgenomen langlopende leningen						
Schuldrest per 1/1	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Opname						
Aflossingen						
Schuldrest per 31/12	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
2. Totaal financieringsmiddelen 31/12	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
Financieringspositie per ultimo	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Overzicht van reserves en voorzieningen

x € 1.000,-

Naam reserve/voorziening	2023	2024	2025	2026	2027	2027
Algemene reserve GR Stadsgewest	-1.573	-1.501	-1.501	-1.501	-1.501	-1.501
Totaal reserves en voorzieningen	**-1.573**	**-1.501**	**-1.501**	**-1.501**	**-1.501**	**-1.501**

Prognose resultaten

Bij de opstelling van deze prognose zijn de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een doelvermogen nazorg per 1-1-2021 van € 14 mln.
- Indexering van het doelvermogen nazorg met 2% per jaar
- De stand per 31-12-2023, van het reeds opgebouwde doelvermogen bij de provincie, bedraagt volgens de rapportage over de maand december 2023 € 16,1 mln.

Het reeds opgebouwde doelvermogen groeit rekening houdend met bovenstaande uitgangspunten aan. Op basis hiervan houden wij vast aan de aanname dat bij overdracht ten minste € 1,955 mln. resteert voor restitutie aan het Stadsgewest respectievelijk de deelnemende gemeenten.

- Jaarlijkse exploitatiekosten zijn gebaseerd op de ervaringen en inzichten van februari 2024.
- Per 1 februari 2021 is een geldlening ad € 2,5 mln. afgesloten bij de gemeente 's-Hertogenbosch. De rentelast bedraagt 0%.
- Met ingang van 2021 wordt er middels een jaarlijkse bijdrage per inwoner betaald.

Prognose Exploitatie:

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Opbrengsten Nazorgheffing	343.000	343.750	350.000	356.250
Totale baten	**343.000**	**343.750**	**350.000**	**356.250**
Lasten				
Onderhoudskosten	181.000	184.000	187.000	190.000
Personeelslasten	25.000	20.000	20.500	21.000
Technische kosten	59.000	60.000	61.000	62.000
Heffingen en belastingen	50.000	51.000	52.000	53.000
Overige (kantoor)kosten	20.000	20.500	21.000	21.500
Elektra	8.000	8.250	8.500	8.750
Totale lasten	**343.000**	**343.750**	**350.000**	**356.250**
Exploitatieresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Prognose vereenvoudigde Balans:

	2025	2026	2027	2028
Activa				
- Materiële vast activa	0	0	0	0
- Schatkist	702.000	702.000	702.000	702.000
- Liquide middelen	272.000	272.000	272.000	272.000
- Saldo kortlopende vorderingen minus kortlopende schulden	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal	**999.000**	**999.000**	**999.000**	**999.000**
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene Reserve	-1.501.000	-1.501.000	-1.501.000	-1.501.000
Vreemd vermogen				
Lening gemeente Den Bosch	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
- Saldo kortlopende schulden minus kortlopende vorderingen	0	0	0	0
	999.000	**999.000**	**999.000**	**999.000**

Nota van zienswijze Ontwerpprogrammabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Op 22 april 2024 heeft het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stadsgewest 's Hertogenbosch de ontwerpprogrammabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 aan alle deelnemende gemeenten (college en gemeenteraden) toegezonden. Deze ontwerpbegroting is op 16 april 2024 ambtelijk voorbesproken. Tot 1 augustus 2024 hadden de gemeenten de mogelijkheid een zienswijze op deze ontwerpbegroting in te dienen. Alvorens het Algemeen bestuur hier op 9 september 2024 kan besluiten dient het dagelijks bestuur een inhoudelijke reactie te geven op deze zienswijzen.

De gemeenten Vught, Tilburg, Heusden en Maasdriel hebben (tijdig) een inhoudelijk reactie gegeven op de programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028. Hieronder worden deze reacties weergegeven met daarop de reactie van het Dagelijks bestuur en op welke wijze de zienswijze mogelijk tot wijziging van de begroting leidt.

De gemeente Boxtel en Oisterwijk hebben het besluit medegedeeld geen zienswijze op de begroting in te dienen.

Vught

Zienswijze

In de zienswijze van Vught wordt voor de volgende punten aandacht gevraagd:

- *Het rentepercentage van de lening verstrekt door de gemeente 's Hertogenbosch wordt herzien in 2024. Wij dringen er op aan dat er spoedig afspraken worden gemaakt over het rentepercentage.*
- *Het banktegoed bij Schatkistbankieren (BNG) is opgenomen met €684.000,- in de jaarrekening. Er was echter geen volledig inzicht in de BNG-rekening ten tijde van het opstellen van de jaarrekening, waardoor de rentebaten misten. Na verkregen inzicht, blijken de rentebaten € 18.000,- te bedragen en daarmee het banktegoed € 702.000,-. De correctie wordt ambtshalve doorgevoerd. Wij verwachten spoedig een gecorrigeerde jaarrekening 2023 en programmabegroting 2025.*
- *De jaarrekeningen van 2021, 2022 en 2023 zijn nog niet gecontroleerd door de accountant. Wij dringen er op aan dat deze controles in 2024 worden uitgevoerd.*

Reactie DB Stadsgewest
- Dit onderwerp heeft onze aandacht. We wachten nog op het voorstel van de verstrekker van de lening, waarna we de verdere stappen zullen ondernemen. Zodra we meer informatie hebben, zullen we u hierover informeren.
- De gecorrigeerde jaarrekening 2023 is bijgevoegd, waarin het banktegoed is aangepast naar € 702.000,-. Daarnaast treft u ook de begroting 2025 aan, waarin deze correctie is doorgevoerd.
- Ongeveer een maand geleden (juli) is de accountant gestart met de controles. Wij zijn op dit moment actief bezig zijn met de controle van de jaarrekeningen over 2021, 2022 en 2023 in samenwerking met onze accountant. De controle vindt stapsgewijs plaats. De controleprocessen vergen momenteel extra inspanning vanwege de beperkte centrale opslag en een gebrekkige overdracht van documenten uit het verleden. We zijn vastbesloten om deze controles zorgvuldig af te ronden en werken er hard aan om de benodigde informatie beschikbaar te stellen. Wij streven ernaar om uiterlijk eind 2024 deze controles te kunnen afronden met een goedkeurende verklaring van de accountant van alle drie de jaren.

Wijziging begroting 2025
De begroting is aangepast naar aanleiding van de correctie inzake het Schatkistbankieren.

Tilburg
Zienswijze
Eveneens de gemeente Tilburg dringt er bij het bestuur op aan ervoor te zorgen dat de jaarrekeningen over de jaren 2021, 2022 en 2023 uiterlijk 1 september a.s. door de accountant zijn gecontroleerd en aan de deelnemers toegezonden.

Reactie DB Stadgewest
Ongeveer een maand geleden (juli) is de accountant gestart met de controles. Wij zijn op dit moment actief bezig zijn met de controle van de jaarrekeningen over 2021, 2022 en 2023 in samenwerking met onze accountant. De controle vindt stapsgewijs plaats. De controleprocessen vergen momenteel extra inspanning vanwege de beperkte centrale opslag en een gebrekkige overdracht van documenten uit het verleden. We zijn vastbesloten om deze controles zorgvuldig af te ronden en werken er hard aan om de benodigde informatie beschikbaar te stellen.
Echter, gezien de complexiteit en de extra inspanning die hierbij komt kijken, moeten we helaas aangeven dat de geopperde datum van 1 september niet realistisch is.
Wij streven ernaar om uiterlijk eind 2024 deze controles te kunnen afronden met een goedkeurende verklaring van de accountant van alle drie de jaren.

Wijziging begroting 2025
Deze zienswijze heeft betrekking op de jaarrekeningen en zal derhalve niet leiden tot een wijziging in de begroting 2025.

Heusden
Zienswijze

Gemeente Heusden heeft kennisgenomen van de jaarrekening 2023 van het Stadsgewest 's-Hertogenbosch, waarbij wel rekening wordt gehouden met de wijziging van het resultaat en bijstelling van het item schatkistbankieren onder de activa met € 18.000 en mogelijke wijzigingen als gevolg van antwoorden van de controlerend accountant en stemt in met het concept van de begroting 2025 van het Stadsgewest 's-Hertogenbosch, waarbij nog wijzigingen kunnen plaatsvinden in de balanscijfers.

Reactie DB Stadgewest
De gecorrigeerde jaarrekening 2023 is bijgevoegd, waarin het banktegoed is aangepast naar € 702.000,-. Daarnaast treft u ook de begroting 2025 aan, waarin deze correctie is doorgevoerd.

Wijziging begroting 2025
De begroting is aangepast naar aanleiding van de correctie inzake het Schatkistbankieren.

Maasdriel
Zienswijze I
Gemeente Maasdriel geeft een positieve zienswijze af met betrekking tot de begroting 2025. De begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 zijn structureel in evenwicht. De begroting bevat geen nieuw beleid. Het Stadsgewest 's-Hertogenbosch heeft zich ingezet om te komen tot een verlaging van de kosten. In de begroting 2025 vertaalt dit zich in een lagere bijdrage ten opzichte van 2023 en 2024.
De begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 laat daarmee een positief effect zien op de jaarlijkse bijdrage van Maasdriel.

Reactie
Wij nemen kennis van deze positieve zienswijze en danken gemeente Maasdriel hiervoor.

Wijziging begroting 2025
Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de begroting 2025.

Zienswijze II
Met betrekking tot de meerjarenraming wordt opgemerkt:
Gemeenten moeten maatregelen nemen om de begrotingen sluitend te krijgen. Uit de voorjaarsnota van het Rijk blijkt dat we niet vanaf 2026, maar vanaf 2025 structureel minder budget ontvangen. Om te anticiperen op de afname van gemeentelijke middelen vragen wij de Gemeenschappelijke Regelingen om hun aandeel hierin te nemen. We vragen u om met verschillende opties te komen:

- Welke efficiency maatregelen kunt u doorvoeren;
- Welke kosten op overhead en bedrijfsvoering kunnen verlaagd worden;
- Welke niet wettelijke taken voert uw Gemeenschappelijke Regeling voor de gemeente uit;
- Welke keuzes er op basis van bovenstaande informatie mogelijk zijn.

Reactie

Er is de afgelopen jaren reeds een grondige analyse op onze producten en diensten uitgevoerd. Deze analyse heeft als doel om vast te stellen of al onze activiteiten noodzakelijk zijn en of er mogelijkheden zijn voor efficiëntieverbeteringen en besparingen. Hierbij zijn er diverse besparingen gerealiseerd.
Wat betreft de overheadkosten, die in de personele lasten zitten, tracht het Stadsgewest deze zo laag mogelijk te houden. Hierin heeft reeds een efficiency slag plaatsgevonden.
Gezien de werkzaamheden en nog enkele achterstanden op enkele gebieden binnen de organisatie, is het niet mogelijk om op korte termijn verdere besparingen door te voeren zonder de continuïteit in gevaar te brengen.
Stadsgewest voert op dit moment geen niet-wettelijke taken uit voor de gemeenten. Onze inspanningen zijn volledig gericht op het zo efficiënt mogelijk uitvoeren van onze wettelijke taken en verplichtingen.

STADSGEWEST 'S-HERTOGENBOSCH

Gemeenschappelijke Regeling Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Jaarverslag en Jaarrekening

2023

Vastgesteld in de vergadering van de het Algemeen Bestuur d.d. 30 oktober 2024

De voorzitter,

R.J. van de Mortel

De secretaris,

W. van Hees

1. Inhoudsopgave

1.	**ALGEMEEN**	3
1.1	INLEIDING	3
1.2	DEELNEMENDE GEMEENTEN SINDS 1-1-2021	3
1.2	BESTUUR	3
1.3	BEGROTINGSPROCEDURE	3
2.	**JAARVERSLAG**	4
2.1	ACTIVITEITEN STORTPLAATS VLAGHEIDE	4
3.	**PARAGRAFEN**	5
3.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	5
3.2	BEDRIJFSVOERING	6
3.3	FINANCIERING	6
4.	**JAARREKENING**	8
4.1	BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (VOOR RESULTAATBESTEMMING)	8
4.2	TOELICHTING	9
4.3	WET NORMERING TOPFUNCTIONARISSEN (WNT)	12
4.4	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	13
4.5	VOORSTEL TOT BESTEMMING RESULTAAT	13
5.	**BIJLAGEN**	14
5.1	MUTATIE OVERZICHT	14
5.2	VERDEELSLEUTEL INWONERS PER 1-1-2021	**16**

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Hierbij bieden wij de jaarrekening 2023 van het Stadsgewest 's-Hertogenbosch (hierna het Stadsgewest) aan.
Hiermee wordt invulling gegeven aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Alle activiteiten zijn de nog resterende taken en verplichtingen van de nazorg van de stortplaats. Deze zijn in deze jaarrekening samengebracht.

1.2 Deelnemende gemeenten sinds 1-1-2021

- Bernheze*
- Boxtel
- 's-Hertogenbosch
- Heusden (Vlijmen)
- Maasdriel (enkel Afvalverwerking)
- Meierijstad (Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel)
- Oisterwijk
- Sint-Michielsgestel
- Tilburg
- Vught

**De gemeente Bernheze is een contact-gemeente. Deze gemeente is mede risico dragend in de exploitatie van de exploitatie Stadsgewest.*

1.2 Bestuur

De gemeenschappelijke regeling kent een Dagelijks- en een Algemeen Bestuur.

Het Algemeen bestuur bestaat uit de vertegenwoordigers vanuit de colleges (Burgemeester en Wethouders) van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en twee andere medewerkers van de gemeente Meierijstad die ingezet worden om het Stadsgewest te ondersteunen.

Met ingang van jaarrekening 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording belegd bij het bestuur. In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het bestuur van het Stadsgewest aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties

1.3 Begrotingsprocedure

De oorspronkelijke begroting is in augustus 2023 vastgesteld. Er is geen begrotingswijziging vastgesteld.

2. Jaarverslag

2.1 Activiteiten Stortplaats Vlagheide

In 1997 is een proces gestart om de gemeenschappelijke regeling Stadsgewest 's-Hertogenbosch te ontmantelen. De stortactiviteiten zijn in december 2003 beëindigd en de stortplaats bevindt zich nu in de prenazorg fase. Vanaf heden resteerde alleen nog het beheer van de gesloten Afvalberging De Vlagheide.

In 2015 is een start gemaakt met het doorlopen van het overdrachtsprotocol met de provincie, zodat de overdracht aan de provincie Noord-Brabant sneller kon plaatsvinden. Aanvankelijk werd hierbij uitgegaan van overdracht aan de provincie per 1-1-2017.

Dit is meerdere malen bijgesteld, mede doordat de Provincie en het Stadsgewest het niet eens zijn over het doelvermogen dat als 'bruidsschat' meegegeven gaat worden bij de overdracht.

Naar aanleiding waarvan medio 2019 is overeengekomen dat de Provincie de rekenrente, vanaf heden, voor een periode "bevriest" en de exploitanten gedurende deze periode geen stortplaatsen overdragen. Tot de datum van overdracht blijft het Stadsgewest verantwoordelijk voor het beheer van de stortplaats conform de wettelijke voorschriften. De werkzaamheden m.b.t. het overdrachtsprotocol zijn bij Stadsgewest en de Provincie "on hold" gezet.

X € 1.000

Progr.	Omschrijving	Begroting		Jaarrekening		Saldo
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	
4410	Algemene kosten	-	98	-	173	-75
4420	Water	-	146	-	71	75
4430	Gas	-	38	-	17	21
4440	Nazorg	-	68	-	33	35
	Totale kosten programma	-	**350**	-	**295**	**55**

Progr.	Omschrijving	Begroting		Jaarrekening		Saldo
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1	Saldo financieringsfunctie	-		-		-
2	Gemeente bijdragen	350		350		-
3	overige inkomsten	-		18		-18
	Alg.dekkingsmiddelen	**350**		**368**	-	**-18**

3. Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Om een goede inschatting van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling te kunnen maken is het van belang om naast de cijfers in de rekening ook inzicht te hebben in enerzijds potentiële mee- en tegenvallers die zich kunnen voordoen (risico's) en anderzijds de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Een gezond weerstandsvermogen voorkomt dat iedere tegenvaller direct leidt tot een financiële claim bij de deelnemende gemeenten.

Weerstandscapaciteit

De mogelijkheden om tegenvallers op te vangen liggen deels in de sfeer van de exploitatie, c.q. de begroting van lasten en baten en deels in de sfeer van de reserves.

Reserves en voorzieningen

De reserves behoren tot het eigen vermogen van het Stadsgewest en worden uitgesplitst naar algemene reserve en bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves zijn middelen die op basis van bestuurlijke besluitvorming zijn afgezonderd voor specifieke doeleinden. De algemene reserve dient als buffer voor de opvang van calamiteiten.
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen van het Stadsgewest, omdat het Stadsgewest over deze middelen niet vrij kan beschikken. Deze voorzieningen zijn gevormd ter dekking van te kwantificeren verplichtingen. Per 31 december 2020 zijn er geen voorzieningen meer.

Algemene reserve

De algemene reserve vertoont, na verwerking van het exploitatieresultaat 2022, een negatief saldo van € 1.573.000.

Risico's

Onder risico's worden hier verstaan onzekere gebeurtenissen met mogelijke financiële consequenties, die nog niet afzonderlijk middels voorzieningen zijn ingedekt. Het op één plaats in de rekening schetsen van een overzicht van relevante risico's levert een bijdrage aan de beoordeling van de financiële positie van het Stadsgewest. Het gaat in dit verband om risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie van het Stadsgewest.

Doelvermogen nazorg

Na definitieve sluiting van de stortplaats wordt de stortplaats overgedragen aan de Provincie. Deze is dan verantwoordelijk voor de eeuwig durende nazorg. Bij overdracht moet een vermogen zijn overgedragen waaruit de provincie de kosten van nazorg eeuwigdurend kan bekostigen. De Provincie heeft dit doelvermogen in 2008, op basis van een rekenrente van 5,06%, berekend op € 17,6 mln.

In 2020 heeft de Provincie in het kader van de lopende ALM-studie, het doelvermogen, op basis van een rekenrente van 5,06% berekend op € 17,536 mln. per 1-1-2021. Een onderbouwing voor deze berekening is niet overgelegd. Het bestuur van het Stadsgewest blijft, op basis van eigen berekeningen, alsmede die van de extern adviseur, uitgaan van maximaal € 14,0 mln.

Het opgebouwde doelvermogen bedraagt ultimo 2023 € 16,1 mln. (stand ultimo 2023). Het vermogen zal wederom worden belegd volgens het standaard beleggingsprofiel in het Nazorgfonds.

Met de Provincie is overeengekomen de komende jaren de mogelijkheid te onderzoeken of op de onderscheiden stortplaatsen nieuwe inkomsten te genereren zijn. Ook wordt door de

gezamenlijke exploitanten gekeken naar ontwikkelingen die bijdragen aan verlaging van het benodigde doelvermogen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan verlenging van de levensduur van de afdichting naar 100 jaar.
Ook is er meer tijd om via de belegging van het doelvermogen in het nazorgfonds een hoger spaartegoed te realiseren.

De gemeente Meierijstad werkt daarnaast aan een natuur- en landschapspark op de Vlagheide en in de directe omgeving daarvan. In april 2023 is hiervoor een visie en schetsontwerp vastgesteld door de raad. Momenteel wordt gewerkt aan een projectplan ter realisatie van dit natuur- en landschapspark. Op basis van dit projectplan heeft het college en de gemeenteraad eind 2023 een besluit kunnen nemen over de publieke investeringen in het natuur- en landschapspark op de Vlagheideberg in 2024. Besluitvorming over het zonnepark heeft in 2023 plaatsgevonden en is belangrijk voor de uitwerking van het plan. Voor de verdere uitwerking zullen in de gesprekken plaatsvinden met het Stadsgewest. In 2024 wordt duidelijk welke mogelijkheden er zijn om de kosten te beperken en inkomsten te genereren.

Steunlaag

De omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is van mening dat bij de aanleg van de bovenafdichting meer afvalbouwstoffen in de steunlaag zijn toegepast dan functioneel noodzakelijk en daarmee als gestort beschouwd dienen te worden. De OMWB heeft hiervan in mei 2019 melding gemaakt bij de Belastingdienst.
Zowel Stadsgewest als de adviseur Afvalzorg zijn het hier mee oneens. Afvalzorg heeft namens Stadsgewest dan ook bezwaar gemaakt. De Belastingdienst heeft onze adviseur voor de afvalstoffenbelasting aangegeven overleg te willen, maar heeft daartoe verder nog geen initiatief ondernomen. Het bestuur acht een voorziening niet nodig.

3.2 Bedrijfsvoering

Met de invoering van de Programmabegroting is een paragraaf bedrijfsvoering voorgeschreven. Een goede bedrijfsvoering is geen doel op zich, maar draagt er toe bij dat de doelstellingen van de organisatie worden gerealiseerd. Het Stadsgewest heeft geen eigen personeel meer in dienst. De werkzaamheden worden, gedetacheerd vanuit de gemeente Meierijstad. Deze werkzaamheden zijn verdeeld over een drietal functies.

- Een ambtelijk secretaris
- Een projectleider/manager
- Een financieel adviseur

Aan het einde van het jaar worden de uren die besteed zijn aan deze ondersteuning door de gemeente Meierijstad gefactureerd aan het Stadsgewest.

De werkzaamheden voor het dagelijks beheer van de stortplaats zijn opgedragen aan Bodemzorg B.V., een 100% dochteronderneming van N.V. Afvalzorg Holding uit Assendelft. Bodemzorg voert deze taken uit in nauwe samenwerking met Milon B.V. uit Schijndel. Milon en/of haar medewerkers is/zijn in het verleden met enige regelmaat betrokken geweest bij verschillende projecten op Vlagheide. De historische kennis wordt als een belangrijke meerwaarde gezien.

3.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Volgens de wet Fido is het Stadsgewest verplicht te rapporteren over de kasgeldlimiet en het renterisico. De kasgeldlimiet bepaalt het bedrag dat het Stadsgewest maximaal kort mag lenen. De kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal. Na vaststelling van de begroting bedraagt het begrotingstotaal "nihil" (de geraamde uitgaven voor de nazorg

komen ten lasten van de voorzieningen en tellen niet mee voor de kasgeldlimiet). De kasgeldlimiet wordt daarom berekend op nihil. Praktisch betekent dit dat Stadsgewest een liquiditeitstekort niet met een rekening-courant krediet kan financieren, maar een lening met een vaste looptijd zal moeten afsluiten.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat bestaat bij het herzien van het rentepercentage op bestaande leningen. In de loop van 2016 heeft Stadsgewest een vastrentende lening aangetrokken, van de gemeente 's-Hertogenbosch met een looptijd van 1 jaar, tegen een rentepercentage van 0% en de mogelijkheid de lening na afloop van dat jaar te verlengen tegen de dan geldende marktrente of een nieuwe lening te sluiten. Inmiddels is de lening al 3 keer verlengd en is de looptijd tot 2025. In de meerjarenbegroting wordt geen rekening gehouden met rentelasten.

4. Jaarrekening

4.1 Balans per 31 december 2023 (voor resultaatbestemming)

Balans *x 1.000*

			2023		2022	
1.	Vaste activa	Materiele vaste activa	-		-	
				-		-
2	Vlottende activa	Uiteenzetting < 1 jaar				
2.1		- Vorderingen op openbare lichame	-		-	
		- 's Rijks schatkist	702		124	
		- Debiteuren	3		478	
		- Overige vorderingen	50		28	
				755		630
2.2	Liquide middelen	- Bank	161		205	
		- Kas	-		-	
				161		205
2.3	Overlopende activa		138		173	
				138		173
				1054		1008

			2023		2022	
3	Vaste Passiva	Eigen vermogen				
3.1		- Algemene reserve	-1.573		-1.725	
		- Rekeningresultaat	73		152	
				-1.501		-1.573
3.2		Voorzieningen				
		- verplichtingen, verliezen of risico'	-		-	
				-		-
3.3		Langlopende schulden	-			
		Lening gemeente 's-Hertogenbosch	2.500		2.500	
				2.500		2.500
4.	Vlottende passiva	Netto vlottende passiva < 1 jaar	-			
4.1		- Overige schulden	-		-	
				-		-
4.2	Overlopende passiva		54		81	
				54		81
				1054		1008

4.2 Toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking getreden en is het Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95) vervallen.
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vlottende Activa

Vorderingen en overlopende activa
Onder vlottende activa worden vorderingen opgenomen die naar hun aard een looptijd hebben van niet langer dan een jaar. De debiteuren en overige vorderingen zijn nominaal gewaardeerd. Op de vorderingen worden zo nodig voorzieningen voor debiteuren risico in mindering gebracht.

Liquide middelen

Deze activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Langlopende schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. Het gedeelte van de leningen dat wordt afgelost in het komende boekjaar, is opgenomen onder de kortlopende schulden. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Activa

2	Vlottende activa	Uiteenzetting < 1 jaar	2023		2022	
2.1		- Vorderingen op openbare lichamen				
		- 's Rijks schatkist	702		124	
		- Debiteuren	3		478	
		- Overige vorderingen	50		28	
				755		630

Debiteuren
Het bedrag bestaat uit de gefactureerde bijdragen van de deelnemende gemeenten voor het jaar 2023.

Overige vorderingen
Het bedrag bestaat uit de posten de nog te ontvangen BTW en BCF

2.2	Liquide middelen		2023		2022	
		- Bank	161		205	
		- Kas	-		-	
				161		205

Liquide middelen
Het betreft de saldi in rekening bij de ING. Er is geen kas meer aanwezig bij het Stadsgewest.

2.3	Overlopende activa	2023		2022	
		138		173	
			138		173

Overlopende Activa
Nog te ontvangen bedragen, waarvan:

Attero	€ 18.000
Afrekening zuiveringslasten	€ 15.000
Contributie VvC	€ 102.000
Overige	€ 3.000

Passiva

3	Vaste Passiva	Eigen vermogen	2023		2022	
3.1		- Algemene reserve	-1.573		-1.725	
		- Rekeningresultaat	73		152	
				-1.501		-1.573

Het in de balans opgenomen vermogen bestaat uit (negatieve) algemene reserve. Waarbij wordt uitgegaan dat het belegde doelvermogen aan het einde de ruimte biedt om het negatief resultaat te dekken. Het resultaat van 2022 is hierbij afgelopen jaar verwerkt in de stand van de reserve 2023.

Het nog te bestemmen resultaat over 2023 bedraagt € 72.763. Dit resultaat wordt in de jaarrekening 2024 verwerkt.

3.3	Langlopende schulden	2023	2022
	Lening gemeente 's-Hertogenbosch	2.500	2.500
		2.500	2.500

Langlopende schulden

Ter dekking van het liquiditeitstekort is een geldlening bij de gemeente 's-Hertogenbosch aangegaan. De rente bedraagt 0%.

4. Vlottende passiva	Netto vlottende passiva < 1 jaar	2023	2022
4.1	- Overige schulden	-	-
		-	-

Kortlopende schulden

Dit zijn de posten crediteuren. Dit jaar stonden er geen crediteuren open per 31-12.

4.2 Overlopende passiva	2023	2022
	54	81
	54	81

Overlopende posten

Dit zijn de nog te verwachten facturen voor het jaar 2023

Toelichting op het resultaat

Het resultaat 2023 bedraagt voordelig. Ten opzichte van de begroting is er een voordelig verschil van (afgerond) € 73.000.
Dit verschil is ontstaan omdat er in de begroting 2023 rekening is gehouden met aanzienlijke hogere kosten voor de onderdelen 'water' en 'nazorg'. De kosten voor de monitoring van het water kwaliteit en het doorspuiten van de drainage zijn lager uitgevallen. Tevens zijn de gerealiseerde kosten van de inspecties en installatie onderhoud lager dan begroot.

Toelichting op de baten

In 2023 is er €17.663 rente ontvangen. Daarnaast is er conform afspraak in 2023 het bedrag ter dekking van de kosten 2023 gefactureerd naar de deelnemende gemeenten. De lopende kosten waren op €350.000 begroot.

		Begroting	Realisatie	Saldo
82010	Rentebaten		18	18
88240	Bijdragen deelnemende gemeenten wegens:	-	-	-
	- deel negatief Eigen Vermogen	-	-	-
	- dekking exploitatielasten	350	350	-
		350	368	-

4.3 Wet normering Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) ingegaan. Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Het bezoldigingsmaximum in 2023 is vastgesteld op € 223.000. Dit geldt naar rato van de duur en / of omvang van het dienstverband.

In onderstaande tabel staat de vergoeding voor de functionarissen opgenomen. De leden van het Dagelijks Bestuur ontvangen geen vergoedingen.

Gegevens 2023					
Bedragen	**C. Mulder**	**M. Hofman**	**L. Ootes**	**R. Hovestad**	**T. Folmer**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Financieel adviseur**	**Financieel adviseur**	**Manager**	**Manager**
Aanvang en einde functie vervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/10 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,04	0,12	0,12	0,13	0,16
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	5.025	8.700	2.423	8.232	16.891
Beloningen betaalbaar op termijn					
Subtotaal	5.025	8.700	2.423	8.232	16.891
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	8.920	20.070	6.690	28.990	35.680
-/- Onverschuldigd en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**5.025**	**8.700**	**2.423**	**8.232**	**16.891**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Topfunctionarissen met een minimale bezoldiging of nihil

Gemeente	Bestuurslid	Functie	Functie Stadsgewest
Boxtel	Ronald van Meygaarden	Burgemeester	Lid AB
Den Bosch	Mike van der Geld	Wethouder	Lid AB
Heusden	Willemijn van Hees	Burgemeester	Lid DB
Maasdriel	Erik van Hoften	Wethouder	Lid AB
Meierijstad	Jan Goijaarts	Wethouder	Lid DB
Oisterwijk	Hans Janssen	Burgemeester	Lid AB
Sint-Michielgestel	Han Looijen	Burgemeester	Lid AB
Tilburg	Maarten van Asten	Wethouder	Lid AB
Vught	Roderick van de Mortel	Burgemeester	Lid DB

4.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

4.5 Voorstel tot bestemming resultaat

Het resultaat 2023 bedraagt € 72.763 voordelig.

Voorgesteld wordt het resultaat 2023 als volgt te bestemmen:
Het voordelig resultaat ad € 72.763 ten gunste van de (negatieve) Algemene reserve te brengen.

5. Bijlagen

5.1 Mutatie overzicht

grootboek	omschrijving	rekening	begroting	rekening
		2022	2023	2023
40110	Inzet personeel	67	50	42
40122	Bodemzorg: dagelijks beheer	104	15	113
40520	Reiskosten	-	3	-
41010	Telefonie	2	1	2
41110	Verzekeringen	-	pm	-
41210	Belastingen	4	1	4
41340	Bankkosten	1	1	1
41380	Contributies en lidmaatschappen	5	3	3
41390	Kantoorkosten	-	1	-
41397	Huur archiefruimte	2	2	6
41510	Accountantskosten	-	18	-
41520	Juridisch advies	2	pm	-
41522	Advieskosten ALM-studie nazorg	-	2	-
41990	Overige kosten	4	1	2
	totaal lasten	**190**	**98**	**173**
40110	Tijdelijk personeel	-	6	-
41210	Waterschapsomslag	-	2	-
41240	Zuiveringsheffing/rioolheffing	56	50	42
43150	Onderhoud installaties	12	5	27
43190	Doorspuiten bovendrainage	-	12	-
43191	Doorspuiten percolaatdrainage	-	3	-
44010	Elektra	-	7	-
44532	Monitoring: water kwantiteit	4	9	-
44533	Monitoring: water kwaliteit	4	34	2
44534	Monitoring: afvalwater kwantiteit	-	12	-
44535	Monitoring: afvalwater kwaliteit	-	6	-
	totaal lasten	**76**	**146**	**71**

40110	Tijdelijk personeel	-	14	-
		-	20	-
41420	Beveiligingskosten	0	1	-
41990	Overige kosten	-	-	-
43150	Onderhoud onttrekkingsinstallatie	15	3	17
44010	Elektra	1	-	-
	totaal lasten	**16**	**38**	**17**
40110	Tijdelijk personeel			-
	- Bodemzorg	-	20	-
41990	Overige kosten	-	6	-
43000	Visuele inspecties		8	-
43011	Terreinonderhoud	18	20	14
43150	Onderhoud installaties	23	5	8
44010	Elektra	-	-	7
44220	Externe installateis	1	3	4
44224	Externe advieskosten		2	-
44228	Zettingsmeting		4	-
44558	2-jaarlijkse keuring		-	-
	Onderzoek alternatieven			
		41	**68**	**33**
	saldo lasten	**323**	**350**	**295**

grootboek	omschrijving	rekening 2022	begroting 2023	rekening 2023
42012	Rente rekening courant	-	-	-
43200	Rente geldlening	-	-	-
48110	Dotatie aan voorzieningen:	-	-	-
	- nazorg	-	-	-
	- toekomstige investeringen	-	-	-
98100	Buitengewone lasten	-	-	-
		-	-	-
82010	Rentebaten		-	18
88110	Onttrekking aan voorzieningen:		-	
	- nazorg wegens vrijval		-	
	- toekomstige investeringen wegens vrijval		-	
88240	Bijdragen deelnemende gemeenten wegens:		-	
	- deel negatief Eigen Vermogen		-	
	- dekking exploitatielasten	475	350	350
		475	350	368
	saldo baten	**475**	**350**	**368**
	saldo voor resultaat	**-152**	**-**	**-73**

5.2 verdeelsleutel inwoners per 1-1-2021

gemeente	inwoners	bedrag	percentage
Bernheze	8.643	8.977	2,6%
Boxtel	31.449	32.666	9,3%
Den Bosch	131.990	137.098	39,2%
Heusden	16.515	17.154	4,9%
Maasdriel	9.405	9.769	2,8%
Meierijstad	74.685	77.575	22,2%
Oisterwijk	5.448	5.659	1,6%
St.Michielsgestel	27.387	28.447	8,1%
Tilburg	1.401	1.455	0,4%
Vught	30.038	31.200	8,9%
Totaal	336.961	350.000	100,0%

Datum : 30 oktober 2024
Onderwerp : Vergadering AB Stadsgewest 's Hertogenbosch

Op woensdag 30 oktober 2024 om 14.00 uur heeft de AB-vergadering van het Stadsgewest 's Hertogenbosch in het raadhuis van de gemeente Vught plaatsgevonden. Hieronder treft u het verslag van deze vergadering.

Afwezig:
[redacted] (Sint-Michielsgestel)
[redacted] (Tilburg)

Aanwezig:
[redacted] (Boxtel)
[redacted] (Meierijstad)
[redacted] (Maasdriel)
[redacted] (Oisterwijk)
[redacted] ('s-Hertogenbosch)
[redacted] (Vught)
[redacted] (Heusden)

[redacted] (operationeel manager, ambtelijk)
[redacted] (financieel consulent, ambtelijk)
[redacted] (ambtelijk secretaris, ambtelijk)

De agenda is:

1. Opening door de voorzitter

Vermeld wordt de verhindering van de heer [redacted] en [redacted] Mevrouw [redacted] zal later zijn. De voorzitter heet de heer [redacted] welkom. Er is voldoende quorum deze keer voor correcte besluitvorming. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststelling verslag AB-vergadering 31 augustus 2023 bijgevoegd

Tekstueel zijn er geen opmerkingen. Het verslag wordt vastgesteld.

3. Postlijst 2023/2024 bijgevoegd

Hierover zijn geen opmerkingen en er is geen post dat besproken dient te worden.

4. Stand van zaken nazorg convenant met provincie

Ambtelijke toelichting vooraf

Op 16 september heeft een exploitantenoverleg plaatsgevonden. In een overleg op 17 juli heeft de heer [redacted] een en ander toegelicht aan het dagelijks bestuur. Edwin Schellekens is onafhankelijk procesmanager, hij legt uit hoe de stand van zaken nu is. Van overdracht is nu geen

sprake en daarom moet de nieuwe overeenkomst met de provincie er komen. De huidige overeenkomst is van rechtswege niet meer geldig. [redacted] van AKD stelt een basis voor een nieuwe overeenkomst op. De planning is erop gericht dat [redacted] tijdens het bestuurlijk overleg ALM van 25 september 2024 de essentialia van de voorgestelde wijzigingen op de inmiddels van rechtswege geëindigde overeenkomst "Overeenkomst gericht op het vervolgtraject waaronder de uitvoering van een vervolgstudie naar haalbare alternatieven stortbeheer" toelicht. Hierop wordt vervolgens een eerste bestuurlijke reflectie gevraagd. Op basis van alle reflecties gaat [redacted] aan de slag met de opstellen van de gewenste vervolgovereenkomst. De verwachting is ook dat wij na de zomer kunnen beschikken over alle geactualiseerde nazorgplannen, die mede aan de basis liggen van deze vervolgovereenkomst. Het streven is erop gericht om deze vervolgovereenkomst in het bestuurlijk overleg ALM van 27 november 2024 te bespreken. Mede op basis van de uitkomsten uit dit overleg wordt de conceptovereenkomst definitief gemaakt om vervolgens ter bestuurlijke besluitvorming te worden aangeboden. Een vervolgovereenkomst is voornamelijk bedoeld ter voorkoming van de heffingsaanslag. De gewesten konden hiervoor in het verleden volstaan met een "kwalitatieve garantie" waarin het gewest garandeert ooit de verschuldigde betaling te zullen doen. En achter het gewest zijn alle gemeenten gezamenlijk maar ook individueel verantwoordelijk. Die garantie heeft het Stadsgewest ooit gegeven en zou nog steeds van kracht kunnen zijn.

<u>Bespreking tijdens de vergadering</u>
De huidige overeenkomst is vervallen maar er is nog discussie of hierop een vervolg komt. Ambtelijk is aangegeven dat een vervolgovereenkomst niet zozeer noodzakelijk is. Dit was voornamelijk bedoeld ter voorkoming van de heffingsaanslag. En aangezien die er toch gaat komen, is een overeenkomst niet zozeer meer nodig.

De samenwerking van de afgelopen jaar is afgelopen, dit naar aanleiding van het besluit van de provincie over het uitstel van de rekenrente. Provincie wil toch hoe dan ook obv actuele nazorgplannen een heffingsaanslag gaan opleggen. Bij niet tijdige oplevering van nazorgplannen, wordt daarbij uitgegaan van de oude plannen. Het is dus van belang dat er een actueel nazorgplan komt.

Het concept voor de Vlagheide ligt inmiddels al bij de provincie, als eerste van de exploitanten. Dit zal worden beoordeeld. Hierop komt een vervolgoverleg. Met als uitgangspunt dat er volgend jaar juli een definitief nazorgplan ligt.

Door de heer van de Mortel wordt gevraagd of er bij de terugkoppeling van de provincie al doorkijk gegeven gaat worden of er een heffing gaat komen. Hierop wordt geantwoord dat dat nu nog niet duidelijk is. Wel is het zo dat mocht er toch een heffing komen, dan kan er om een betalingsregeling verzocht worden.
Fijn dat de nazorgplannen er reeds zijn. Complimenten hiervoor.

5. Vaststelling begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028

   a. Preventief toezicht provincie bijgevoegd

<u>Ambtelijke toelichting vooraf</u>
Voor het vaststellen van de begroting zijn er wettelijke termijnen gesteld. Voor 15 september van het jaar voorafgaand aan het jaar van de begroting, dient de begroting ter goedkeuring aan GS van

Noord-Brabant te worden gezonden. De AB vergadering van 2024 was in eerste instantie op 9 september gepland waarmee de wettelijke termijn haalbaar zou zijn. Voor besluitvorming is een quorum van 50% vereist, hetgeen voor het Stadsgewest inhoudt dat er minstens 5 bestuursleden (van de 9) bij de vergadering aanwezig dienen te zijn, om te kunnen besluiten over de begroting. Vanwege diverse afmeldingen voor de vergadering van 9 september is het quorum voor besluitvorming niet gehaald en is de vergadering geannuleerd. Hierover is contact geweest met de provincie Noord-Brabant. In reactie op het verzoek om uitstel voor het aanleveren van de vastgestelde begroting heeft de provincie bijgevoegde brief gezonden. Hier is wel telefonisch overleg aan vooraf gegaan.

<u>Bespreking tijdens de vergadering</u>
Opgemerkt wordt dat betreft het preventief toezicht dat we moeten doen wat we ook van anderen verwachten. We moeten dit goed in de gaten houden en voorkomen in de toekomst.

b. Vaststelling begroting bijgevoegd

<u>Ambtelijke toelichting vooraf</u>
Na een ambtelijk vooroverleg op 16 april 2024 is op 22 april 2024 de conceptbegroting 2025 met de meerjarenbegroting 2026-2028 naar alle raden gestuurd met het verzoek hiermee in te stemmen dan wel een zienswijze hierop in te dienen.

Tijdens het ambtelijk overleg van 16 april zijn reeds diverse vragen gesteld naar aanleiding van de ontwerpbegroting en jaarrekening die ambtelijk is voorgelegd. Eén van de onderwerpen/vragen was waarom het Stadsgewest op de balans de bij de provincie belegde miljoenen niet heeft opgenomen onder de (vaste) activa en daartegenover de schuldpositie (die nog te betalen is) van de afkoopsom van het eeuwigdurende onderhoud. Daarmee zou een zuiverder beeld van het eigen vermogen ontstaan.
Hierop is reeds bij het aanbieden van de ontwerpbegroting tweeledig als volgt op gereageerd:

1. *Ten eerste is inhoudelijk de volgende motivering gegeven waarom al sinds jaren het vermogen niet cijfermatig maar alleen tekstueel is opgenomen in de begroting.*
   "De beleggingen in aandelen vertonen sterke fluctuaties. Als het resultaat van deze beleggingen wordt getoond, laat dat van jaar tot jaar een soort jojo-effect zien, met de vraag of dat relevant is. Het gaat immers om een eeuwigdurende belegging. Alleen de trend over pakweg 10 of 20 jaar is interessant. Door de jaaroverzichten naast elkaar te leggen is wel een mogelijk verloop inzichtelijk te maken.
   De andere kant van de balans betreft de schuldpositie. Die is er (nog) niet. De provincie voert iedere 5 jaar een ALM studie uit, waarin het vermogen op dat moment wordt afgezet tegen de toekomstige nazorgverplichtingen. Sinds de provincie op basis van deze ALM studie de rekenrente sterk heeft verlaagd, heeft het Stadsgewest het standpunt ingenomen dat de stortplaats niet wordt overgedragen, omdat het doelvermogen ten gevolge van de lage rekenrente astronomisch stijgt.
   Het korte termijn inzicht geven in vermogen en schuld strookt niet met de lange termijndoelen van de nazorg. In theorie kan de verplichting van het Stadsgewest jegens de provincie pas bepaald worden, wanneer er een overdrachtsdatum bepaald is en de voorwaarden van overdracht bekend zijn. Echter er is geen overdrachtsdatum en geen nazorgplan. Het doelvermogen (en daarmee de schuldpositie) is dan ook niet te bepalen. Gelet op bovenstaande uitleg geven cijfers van jaar tot jaar geen realistisch beeld van de werkelijke

waarde van vermogen en schulden. Daarom heeft het Stadsgewest zich beperkt tot tekstuele uitleg."

2. *Het tweede deel van het antwoord was de belofte dat dit ook zou worden besproken met de accountant. Deze vraag is ook voorgelegd aan de accountant. Op dit moment zijn we nog steeds in overleg met hen om te komen tot een advies van de accountant. Hierop is dus nog geen duidelijk antwoord/advies ontvangen.*

   Vanuit bovenstaande is en blijft het advies om het belegde doelvermogen en de daar tegenover staande schuldpositie niet cijfermatig op de balans te zetten zoals reeds vele jaren is gedaan.
   Aldus is de aangeboden begroting op dit onderdeel niet gewijzigd ten opzichte van de ontwerpbegroting.

   De gemeenten Vught, Tilburg, Heusden en Maasdriel hebben (tijdig) een inhoudelijk zienswijze gegeven. De zienswijzen zijn bijgevoegd alsmede de Nota van zienswijzen met een reactie op deze zienswijzen.
   Deze nota van zienswijze is op 29 augustus 2024 door het Dagelijks bestuur vastgesteld en 30 augustus 2024 gedeeld met alle deelnemende gemeenten.

<u>Bespreking tijdens de vergadering</u>
Er wordt een korte toelichting over de voorbereiding gegeven en een uitleg over de (wijzigingen in de) begroting.
Opgemerkt wordt door de heer Janssen dat Oisterwijk ook een zienswijze heeft ingediend maar dan niet met inhoudelijke opmerkingen. Dit wordt zo niet teruggelezen in de nota van zienswijzen. Verzocht wordt dit alsnog in de nota te verwerken. Betreft doelvermogen. Voorstel is akkoord. De gemeenten moeten eventueel zelf ook iets opnemen in de eigen begroting. Rondom risico's wil de gemeente zelf ook duidelijkheid kunnen geven. De begroting wordt vastgesteld.

6. Vaststelling Jaarrekening 2023 bijgevoegd

   a. Stand van zaken goedkeuring accountant jaarrekening(en)

<u>Ambtelijke toelichting vooraf</u>
De Jaarrekening 2023 wordt momenteel door de accountant beoordeeld ter goedkeuring en is eveneens op 22 april 2024 aangeboden aan alle raden. De jaarrekening is gereed voor vaststelling, zij het onder voorbehoud van goedkeuring van de accountant (dit is voorgaande jaren ook zo gedaan). Stand van zaken beoordeling accountant overige jaarrekeningen: Ongeveer een maand geleden (juli) is de accountant gestart met de controles. Wij zijn op dit moment actief bezig zijn met de controle van de jaarrekeningen over 2021, 2022 en 2023 in samenwerking met onze accountant. De controle vindt stapsgewijs plaats. De controleprocessen vergen momenteel extra inspanning vanwege de beperkte centrale opslag en een gebrekkige overdracht van documenten uit het verleden. We zijn vastbesloten om deze controles zorgvuldig af te ronden en werken er hard aan om de benodigde informatie beschikbaar te stellen. Wij streven ernaar om uiterlijk eind 2024 deze controles te kunnen afronden met een goedkeurende verklaring van de accountant van alle drie de jaren.
Zodra mogelijke goedkeuring(en) worden ontvangen zullen wij alle betrokkenen hierover informeren.

Bespreking tijdens de vergadering

[redacted] *licht toe dat er inderdaad meerdere jaarrekening nog niet zijn goedgekeurd. De eerste twee zijn opgesteld door zijn voorganger. Helaas is de ervaring weggegaan voor nadere informatie. Ook is het probleem dat de documentatie niet op orde is van het jaar 2021. Die jaarrekening is opgesteld in Excel en dus zonder onderliggend pakket en dus zonder onderbouwingen.* [redacted] *is hiermee bezig met de accountant. Alle drie de jaarrekeningen worden tegelijk beoordeeld. Grotendeels konden de vragen beantwoord worden. Op basis van een steekproef bleken enkele prestatieleveringen te ontbreken. Facturen ontbreken ook grotendeels. Hiervoor zijn leveranciers benaderd. Op inhoud konden ook niet alle vragen voldoende beantwoord, ook niet cijfermatig. Daarom is de verklaring van de accountant nog niet afgerond.*
Gevraagd wordt of dit komt nu Meierijstad de ondersteuning heeft overgenomen. Nee, dat is niet de aanleiding. De jaarrekening van 2021 is nog door [redacted] *opgesteld.*
Daarbij is ook het probleem dat er bij [redacted] *brand is geweest en dus het archief niet meer volledig is. Tot slot is* [redacted] *ook slecht bereikbaar. Met voorganger* [redacted] *wordt wel nog contact gezocht. Ook zullen we contact opnemen met* [redacted] *en eventueel het archief in Den Bosch.*

Wat kunnen we qua planning hanteren? Daarvoor zijn we afhankelijk van het verkrijgen van antwoorden en de reactietermijn van de accountant. Eerst wordt jaarrekening'21 beoordeeld, daarna zullen '22 en '23 worden beoordeeld (wat na verwachting dan ook sneller zal gaan).

Mevrouw van Hees geeft aan dat er wel een keer duidelijkheid komen. Als de antwoorden er niet komen, dan moet de accountant hier toch over besluiten. Wat als het niet goedkomt? Wat als er geen goedkeurende verklaring kan komen? We moeten ook onze raden kunnen informeren. Er moet duidelijkheid komen. Laten we blijven ambiëren dat het dit jaar wordt afgerond. Tot slot wordt nog gevraagd hoe het hierbij zit met de bestuursaansprakelijkheid.
De ambtelijke opdracht is: zoek uit wat er moet gebeuren als de vragen niet beantwoord worden en hoe het met de aansprakelijkheid zit.

De jaarrekeningen zijn altijd onder voorbehoud van goedkeuring vastgesteld. De vraag is of het bestuur dat nu ook zo kan doen. In principe kan dat nog wel.

Het bestuur stelt de jaarrekening vast onder voorbehoud van goedkeurende verklaring van de accountant.

7. Verplichte wijziging GR nav de Wgr

    a. Stand van zaken besluitvorming gemeenten

Ambtelijke toelichting vooraf
Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) gewijzigd. Deze wetswijziging dient voor 1 juli 2024 in alle gemeenschappelijke regelingen (GR-en) geïmplementeerd te worden. Ook de gemeenschappelijke regeling Stadsgewest 's-Hertogenbosch (hierna: de GR) moet worden gewijzigd. Het algemeen bestuur van het Stadsgewest 's Hertogenbosch heeft op 4 maart 2024 ingestemd met het voorstel tot wijziging GR en heeft deze daarna aan alle burgemeesters, colleges en gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aangeboden. Daarna zullen alle burgemeesters, colleges en raden van elke gemeente apart de gewijzigde regeling vaststellen.

Op dit moment hebben 7 gemeenten de gewijzigde GR vastgesteld. Sint-Michielsgestel en Boxtel hebben de regeling nog niet vastgesteld. Uit navraag bij de gemeenten blijkt dat het besluit voor Sint-Michielsgestel op 3 oktober zal genomen worden, en in Boxtel is dat op 15 oktober.
Nadat deze twee gemeenten de regeling hebben vastgesteld, zal deze door de gemeente 's Hertogenbosch worden gepubliceerd. Wgr art. 26 en de GR schrijven voor dat de gemeente waar de GR is gevestigd (Den Bosch) het besluit publiceert in hun Gemeenteblad. Het is namelijk een gemeentelijk besluit van de 9 gemeenten, niet van het Stadsgewest.
Bespreking tijdens de vergadering
De actuele informatie is dat de gemeente Boxtel inmiddels de GR heeft vastgesteld en alleen Sint-Michielsgestel deze nog dient vast te stellen. Vooralsnog is dat voor december gepland. Daarna is deze door alle gemeenten vastgesteld en kan deze gepubliceerd worden.

8. Stand van zaken/proces
   b. Landschapspark Meierijstad bijgevoegd.

Ambtelijke toelichting vooraf
De gemeente Meierijstad streeft al geruime tijd naar een recreatief-toeristische invulling van het gebied Vlagheide. In het Masterplan uit 2006 is het gebied aangeduid als zogenaamde recreatieve poort, en ook in de Visie Recreatie en Toerisme uit 2018 is de doorontwikkeling van het gebied als recreatieve cluster opgenomen. In april 2023 heeft de gemeenteraad van Meierijstad de visie voor een natuur- en landschapspark op de Vlagheideberg vastgesteld. Afgelopen jaar is heet project nader uitgewerkt om te komen tot een concept van fiets-, MTB- en wandelpaden.

Dit project staat op het punt om budget bij de gemeenteraad te verkrijgen opdat overgegaan kan worden tot realisatie en het plan verder uitgewerkt kan worden op bestekniveau.

De gemeente Meierijstad heeft hiervoor het Stadsgewest benaderd met het verzoek om hierover nadere contractuele afspraken te maken als het gaat om de feitelijke realisatie, beheer en onderhoud en kosten. Een juridisch adviseur van de gemeente Meierijstad en de ambtelijk secretaris van het Stadsgewest (juridisch onderlegd) zullen in samenwerking tot een (concept) overeenkomst komen waarover het DB van het Stadsgewest (en het college van B&W van Meierijstad) kan besluiten.

Bespreking tijdens de vergadering
De heer Goijaarts geeft een toelichting. De tekening is niet meer geheel actueel. Het zonnepark is niet meer aan de orde. Van de visie is het nog wel onderdeel. En is er dus nog ruimte voor.
Landschapspark is groter dan alleen de Vlagheideberg. Aansluitend aan de berg heeft de gemeente ook eigendommen (verworven) voor groenvoorzieningen. Dat gebied is dus iets groter.
Meierijstad zit nu in de fase voor aanvraag krediet bij de raad voor fiets- en wandelpaden. In december komt hopelijk goedkeuring van de raad.
Ook is er goedkeuring van het Stadsgewest nodig. Hiervoor maken we contractuele afspraken. Deze overeenkomst wordt voorbereid. Stadsgewest wordt hierbij ondersteund door Afvalzorg/Milon.
Er kan natuurlijk een strijdig belang zijn tussen gemeente en het Stadsgewest. Dat moet wel in de gaten gehouden worden. Wat als we op basis van de nazorgplannen niet overdragen dan kan er ook gekeken worden naar het genereren van inkomsten. Dat heeft zeker aandacht. Er wordt bijvoorbeeld gekeken of het beheer zoveel mogelijk naar Meierijstad kan.

   c. Verplichting waterberging

Ambtelijke toelichting vooraf
Verder zijn we druk bezig met onze verplichting tot waterberging. Landslide onderzoekt momenteel de mogelijkheden om ter plekke rondom de berg voldoende waterberging te realiseren zodat we aan onze verplichtingen kunnen voldoen, het waterschap is actief aangehaakt. Meierijstad heeft gisteren samen met Landslide hoogtemetingen uitgevoerd ten noorden van de Vlagheide berg. Het MOB-complex noord lijkt ingezet te kunnen worden om onder vrij verval water te bergen, afremmen. Ook de landbouwpercelen daarnaast kunnen soelaas bieden. Wanneer dit technisch definitief mogelijk is zal specifiek met de gemeente Meierijstad bekeken moeten worden of hier een mouw aan te passen is, de gronden zijn namelijk in eigendom van de gemeente Meierijstad. Andere mogelijkheden zijn erg beperkt en gaan ons niet (voldoende) helpen in onze waterbergingsverplichting.

Daarnaast zorgt de gemeente Meierijstad ervoor dat [redacted] (Afvalzorg) en Vera Boleij (Stadsgewest) actief aangehaakt zijn bij de recreatieve ontwikkelingen die Meierijstad op de berg wenst te gaan ontwikkelen. Ook rondom de berg wil de gemeente in de toekomst recreatie ontwikkelen. De contacten blijven goed en direct over de waterbergingsopgave zodat de recreatieve ontwikkeling van de gemeente en de waterbergingsopgave van het Stadsgewest elkaar niet in de weg komen te liggen.

Bespreking tijdens de vergadering
We hebben momenteel geen waterberging maar zijn wel verplicht om water te bergen en infiltreren. De adviseur kijkt hiernaar als ook naar koppelkansen. Daaruit komt een voorkeurscenario waar alle stakeholders bij betrokken worden. Uitgangspunt is ook dat de kosten voor het Stadsgewest zo laag mogelijk moeten blijven.

d. Zonnepark Vlagheide bijgevoegd

Ambtelijke toelichting vooraf
Gemeente Meierijstad heeft als doelstelling om in 2050 CO2-neutraal te zijn op eigen grondgebied. Om deze doelstelling te halen is duurzame energieopwek nodig. In 2020 is hiervoor het voorstel "De toekomst van zon en wind in Meierijstad" door de raad aangenomen. Hierin is onder andere besloten dat er ruimte voor 50 hectare aan zonneparken beschikbaar zou worden gesteld. Daarna heeft de gemeente de eerste tranche zonneparken doorlopen. Uit de 38 initiatieven die hiervoor zijn ingediend, heeft de gemeente 7 kansrijke initiatieven aangewezen die verder uitgewerkt konden worden. Voor twee projecten is principemedewerking verleend door het college van B&W, maar zijn deze projecten niet tot ontwikkeling wordt gekomen. Dit betreft onder andere het initiatief van NV Afvalzorg op de Vlagheide (6 ha.) bij Eerde. Het principebesluit heeft een geldigheidstermijn van één jaar. Het is niet gelukt om voor het project binnen deze termijn tot de benodigde planologische vervolgstappen te komen. De principemedewerking van het college is dan ook ingetrokken opdat de nieuwe (tweede) tranche kan worden opgestart,

Bespreking tijdens de vergadering
Zijn er geen andere manieren voor het genereren van inkomsten? Investering recreatie vanuit gemeente op de berg. Andere initiatieven kunnen eventueel inkomsten genereren. Meierijstad kijkt hier wel naar. Dat kan variëren van boomhutten voor overnachting tot bv horeca.

9. Ter kennisname: Motie/besluit gemeenten onderzoek tot uittreding

Ambtelijke toelichting vooraf

De gemeenten Tilburg en Heusden hebben in het voorjaar aan het Stadgewest 's-Hertogenbosch te kennen gegeven dat er een motie/besluit is (aan)genomen door hun gemeenteraad welke inhoudt dat hun college dient te onderzoeken wat het financieel betekent om uit te treden uit de GR Stadsgewest. Beide gemeenten hebben het Stadsgewest gevraagd dit financiële gevolg te (laten) onderzoeken/berekenen. Het Stadsgewest is in dit stadium in principe niet verplicht dit onderzoek naar de financiële gevolgen van uittreden op zich te nemen. Deze plicht geldt pas wanneer er een formeel besluit ligt van de betreffende gemeenteraad om uit te treden. Een onafhankelijk adviseur brengt dan deze kosten in beeld in een uittredingsplan.
Het Stadsgewest wil tegemoetkomen aan het verzoek van Tilburg en Heusden om de financiële gevolgen van het mogelijk uittreden in dit stadium te laten onderzoeken/berekenen. Gelet op het verzoek om vóór het einde van het jaar inzicht te hebben in de financiële gevolgen van het uittreden is het voor de hand liggend om een indicatieve berekening te laten maken. Het is een pragmatische oplossing om op korte termijn de potentiële kosten en alle risico's in kaart te brengen zonder de aanzienlijke tijd en kosten van een diepgaander onderzoek. Op dit moment is er immers geen goedgekeurd nazorgplan beschikbaar op basis waarvan de kosten preciezer zouden kunnen worden vastgesteld.
Het Stadsgewest heeft hiervoor reeds een onafhankelijk extern adviseur (Sweco) benaderd met het verzoek om offerte voor deze indicatieve berekening. Het Stadsgewest zal hiervoor voorzien in de benodigde stukken. De berekening zal vervolgens plaatsvinden door dit onafhankelijk adviesbureau op basis van de huidige stukken die beschikbaar zijn vanuit het Stadsgewest en de provincie. De berekening wordt uitgevoerd uitgaande van alle potentiële kosten en risico's.
De kosten voor dit onderzoek zijn voor rekening van de gemeente Tilburg en Heusden.

Sweco heeft voor het onderzoek een offerte gedaan welke door het Stadsgewest is gedeeld met de ambtelijke ondersteuning van de gemeente Tilburg en Heusden. Zowel de gemeente Tilburg als Heusden hebben als reactie op de offerte van Sweco medegedeeld het onderzoek tot uittreding niet te willen voortzetten. Dit met de toelichting van Tilburg dat de kosten voor het onderzoek naar uittreding, de eenmalige afkoopsom (met mogelijke (toekomstig positief) risico's daaromtrent) in geen enkele verhouding staan tot de jaarlijkse bijdrage van Tilburg.
Heusden heeft na informeren van hun gemeenteraad medegedeeld het onderzoek niet te willen voortzetten en te willen wachten op een aankondiging vanuit het Stadsgewest dat het Stadsgewest definitief geliquideerd wordt en de definitieve afkoopsom in overleg met (of door) de provincie wordt bepaald. De gemeente Heusden hoopt dat de liquidatiefase, die al duurt sinds 1998, binnen niet al te lange tijd kan worden afgerond, waarbij natuurlijk alle kansen die er zijn om de afkoopsom zo laag mogelijk te krijgen benut kunnen worden.

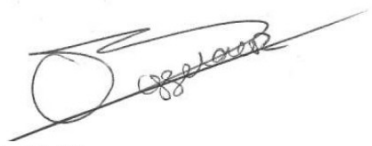
<u>Bespreking tijdens de vergadering</u>
Deze informatie is nu ter kennisname.
Mevrouw van Hees licht namens Heusden wel toe. Uitgesproken wordt de frustratie vanuit de raad over het nodige onderzoek. Dat er nog eerst een berekeningsmethodiek moet worden bedacht in deze fase door een bureau met de kosten voor rekening van de gemeente. Had dit niet al eerder bedacht moeten zijn. De voorkeur heeft om eruit te komen en over te dragen.

10. Rondvraag en sluiting

De heer [redacted]: met betrekking tot de Jaarrekening en informatie naar de raad wordt voorgesteld gezamenlijk een vorm en inhoud te bedenke. Dat wordt ondersteund door de andere bestuursleden. Er komt een en dezelfde brief voor alle raden.

De heer [redacted]: hij kondigt zijn beëindiging van het lidmaatschap van het bestuur aan op korte termijn ('25). Inmiddels loopt de heer van de Mortel al 18 jaar mee en is er dus veel info en ervaring. Hij geeft hierbij aan wel zorgen te hebben over het borgen van de continuïteit en kwaliteit gezien de relatief jonge ambtelijke ondersteuning.

Voor verslag
De ambtelijk secretaris,

C. Mulder